

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Yttrande över promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Med anledning av att Landsbygds- och infrastrukturdepartementet gett möjlighet att lämna synpunkter på promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt framförs följande.

Kalmar läns näringsliv är beroende av flygtrafik för sin konkurrenskraft och Kalmar Öland Airport har avgörande betydelse för länets tillgänglighet, näringsliv, universitet och totalförsvaret. Detsamma gäller för besöksnäringen och för en attraktiv livsmiljö. Redan idag tar Region Kalmar län och Kalmar kommun ansvar för att säkerställa flygplatsens framtid och länets tillgänglighet. I dagsläget har länet ingen flyglinje med allmän trafikplikt, vilket betyder att staten inte säkerställer flygtrafik. Remissens förslag stadfäster möjligheten till regional finansiering. Det är dock viktigt att framhålla att statligt ansvarstagande och finansiering är av största vikt för att understödja tillgänglighet och flygkommunikationer i landet generellt, och i län av glesbygdskaraktär i synnerhet.

Förslagen i promemorian bedöms kunna ge både möjligheter och risker för Region Kalmar län när kommuner och regioner föreslås få rätt, inte skyldighet, att finansiera flyglinjer med allmän trafikplikt.

Förslaget har en tydlig koppling till samhällsnytta, arbetsmarknad och regional utveckling och det kan ge länet strategiska möjligheter genom att skapa förutsättningar för stärkt regional rådighet som ger möjlighet att säkra kritiska linjer, exempelvis Stockholm/Arlanda. Det kan även bidra till flexibilitet att utveckla nya linjer som till exempel direktlinjer för näringsliv och turism både nationellt och internationellt. Det ger möjlighet att påverka trafikupplägg, frekvens, tidtabell och kapacitet, vilket i sin tur bidrar till bättre anpassning till regionala behov. Förslaget stärker argumentation i diskussioner kring tjänster av allmänt ekonomiskt intresse samt tillgänglighet.

Det finns även risker i förslaget som bör beaktas. Då staten behåller beslutsmyndighet men regioner och kommuner betalar, skapas risk för strukturell

underfinansiering av regional tillgänglighet. Ojämlighet mellan regioner kan uppstå då starka regioner kan köpa mer trafik och svagare regioner tappar relativ tillgänglighet. Förslaget medför en osäker långsiktighet då flygbolag kan kräva långsiktiga avtal och kommunalekonomisk planering ofta är mer kortsiktig. Risk finns även för administrativ och juridisk komplexitet samt att statsstöd, upphandling och EU-regler kräver hög kompetens och resurser. Risk för undanträngning bedöms kunna uppstå när trafik med allmän trafikplikt kan påverka kommersiella incitament till exempel framtida etableringar.